

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

potest ætatem instare: Ita & nos ex signis, quæ diem extremum præcessura, Christus pronunciat, certò eundem imminere, statuamus, ubi Dominus pluet super peccatores laqueos, ignem & sulphur, & Spiritus procellarum, Psal. 11. v. 6. Credentes verò & justos introducet in æternum gaudium & salutem. Justum siquidem est apud Deum, reddere iis, qui affligunt nos, afflictionem, nobis verò &c. 2. Theff. 1. v. 6.

III. *Ex Collationis dignitate.* Neque enim à Christo à sinistris ejus, sed dextris statuemur, non inter fœtidos hædos, sed inter obsequentes oviculas. Hæc jucundissima permutatio erit.

Hoc in mundo pii plerumque ultimum locum occupare coguntur, Jac. 2. v. 3. suntque lampas contenta apud cogitationes divitum, Job. 12. v. 15. Sed ibi dicitur: Amice adscende, Luc. 14. v. 10. Deus enim elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, & hæredes Regni, Jac. 2. v. 5. Ibi innocens Abel stabit, cum omnibus, qui innocenter necati sunt: Abraham cum omnibus, qui ex fide ejus fuerunt: Josephus cum illis qui promiscuas libidines odio habuerunt: Jobus cum omnibus, qui in cruce patientiam exercuerunt: David cum omnibus, qui piis orationibus studiosè in vigilaverunt. B. Mariæ adfuerunt multa millia virginum, quæ castè & pudicè vitam gesserunt, Hannæ, multa millia piarum viduarum: Mariæ Magdalenæ multa millia peccatricum, quæ resipuerunt. Petro omnes Apostoli & verbi præcones, qui confessioni ejus institerunt, Stephano magna multitudo B. Martyrum, qui vexillum sanguineum præferent, clamantes:

Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magnâ, Apoc. 7. v. 14.

Sicut igitur in hoc mundo honorationibus dextera assignatur, ut patet exemplo Salomonis, 1. Reg. 2. v. 19. Ita & Christus fideles die ultimo ita honorabit, ut eosdem à dextris collocaturus sit, tanquam filios suos, quos de mundo elegit, Joh. 15. v. 19. & per mortem & sanguinem in populum peculiarem acquisivit sibi. Tit. 2. v. 14.

Hæc consolatio sustentet nos, dilecti! Hic filii Benoni sive dolorum sumus, quorum tribulationes multæ sunt, Pl. 34. v. 20. Ibi verò filii Benjamin sive dexteræ erimus, ubi inveniemus cum Domino vitam & abundantiam, Ioh. 10. v. 10.

De Tertio.

Restat *Castela*, quæ tribus regulis includitur, quarum

1. *Crapulam vita.* Hinc Servator: Cavete, ne corda vestra graventur crapula & ebrietate. Hoc vitium contra naturam est, siquidem Seneca ait: *Venter parvo dimittitur, si modo des ipsi, quod opus est, non quod potes.* Verùm peccatum, quod Diabolus naturæ humanæ in sevit, aded gulosos nos reddidit, ut paucis contenti non simus. De Smindiride Athenæus scribit, quod, sex annis plus minus viginti Solem nec orientem nec occidentem vidisse, gloriatus fuerit.

De Imperatore Vitellio memorat Suetonius, quod in una cœnâ duo millia piscium, & septem millia avium sibi apponi curaverit: ut plura exempla taceam.

Sic adhuc hodie inveniuntur, qui cum Epulone divite quotidie splendide epulantur, Luc. 16. v. 19. Horum Symbolū est: Venite

Venite sumamus vinum, & impleamur ficerâ, & erit sicut hodiè, sic & cras, & multò amplius, Esa. 56. v. 12. Verùm horribilis pœna aliquando sequetur: Propterea etenim dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum absque ullo termino, ut ebriosi ejusmodi & fortes ad bibendum descendant, Esa. 5. v. 14. Apoc. 21. v. 8.

II. *Semper vigila.* Proptereâ ait Servator: Vigilate itaque omni tempore: & his verbis à securitate nos advocaturus est, quæ somno confertur. Quemadmodum enim somnus ejusmodi quies est, ubi sensus hominis per ascendentes è stomacho vapores quasi ligantur, ut oculi non videant, aures non audiant, nec gustus, odor & tactus munus suum obire possint: ita & impii per pravos concupiscentiæ vapores, cooperante Satanâ, quasi spiritualiter vincuntur & superantur, ut oculi vias Domini non videant, Psal. 119. v. 37. Aures legem Domini non audiant, Psal. 119. v. 8. Cor non sentiat Dominum in cœlo, Sap. 13. v. 4. nec gustet, quàm suavis sit Dominus, Psal. 34. v. 9. pedes non ambulent in viâ pacis, Luc. 1. v. 80. manus conferantur, Prov. 6. v. 10. nec quod bonum est, operari velint, Eph. 4. v. 28. Hic somnus meritò damnandus est, ubi quidem Spiritus quiescit, caro verò in operibus iniquitatis, contrâ Deum & proximum nimium operosa est, idè de impiis dicitur: Non dormiunt, nisi cum malè fecerint, Prov. 4. v. 16. Confer Mich. 2. v. 1.

Veri Christiani fugiant hunc somnum. Cum Simson in gremio Delilæ somno opprimeretur, devenit in potestatem Philistiim, qui eruerunt oculos ejus, vincunturque catenis, & clausum in carcere molere

fecerunt, Jud. 16. v. 21. Idem omnibus illis evenit, qui in gremio Delilæ, id est, mundi impii, qui totus in maligno positus est, 1. Joh. 5. v. 19. obdormiscunt; certè Dominus miscebit illis Spiritum soporis, Esa. 29. v. 10. ut in abyſso infernali demùm expergiscantur, & pœnitentiâ impœnitentiæ suæ nimis serò ducantur, Sapient. 5. v. 7. seqq.

Cum Thebanorum Dux Epaminondas militem, excubias agentem, somno oppressum offenderet, ferro ipsum continuò trajecit, inquiens: Qualem te invenio, talem te relinquo.

Idem eveniet die novissimo illis, quos Dominus in somno peccatorum & securitatis offenderet, ut in peccatis tuis morti secundæ tradantur, quæ illos cruciabit & depascet in æternum, Psal. 49. v. 15.

Dum igitur adhuc Hodie dicitur, à morte peccatorum surgamus, ne æternus somnus, vel mors potius nos opprimat.

Quando dormienti acclamamus, vel coagitamus, somno ille solvitur: Verùm peccatorum somno multi adeò profundè immerſi sunt, ut nullo clamore, coagitatione nullâ excitari possint; verùm continuò in ebrietate, avaritiâ, fœnore aliisque peccatis impiè stertant, dicentes cum servo illo nequam: Moram facit Dominus meus venire, Matth. 24. v. 28. super hos jam dudum sententia lata à Domino, qui non se miserturum professus est omnibus, qui operantur iniquitatem, Psal. 59. v. 6.

Si igitur sapis, mi Christiane! observa horam, quæ jam adest, ut de somno peccatorum surgas, Rom. 13. v. 11.

Quamprimum Persarum Rex primo mane vocem in hoc ipsum destinari ministri

nistri audivit : Surge Rex, & age curam negotiorum tuorum ! extemplò ille surrexit. Idem tibi observandum, mi Christiane. Si tibi à verbi Præcone, qui curam salutis tuæ agit acclamatur, surge ! evigila ! ut statim exurgas à mortuis, qui dormis, Eph. 5. v. 14. & salutem tuam cum timore & tremore opereris, Phil. 2. v. 12. Nam ab hoc momento pendet æternitas, quod virgines fatuæ suo damno expertæ sunt, Matt. 25. v. 12.

III. *Ardeniter ora.* Sic enim Servator : Vigilate itaque omni tempore, orantes, ut digni habeamini fugere omnia ista, quæ futura sunt, & stare ante Filium hominis.

Hoc pernecessarium est. Vivimus enim in mundo, qui juxta Lutherum nihil aliud est, quàm stabulum pessimorum hominum, & licet summa curâ provideamus nobis, facilè tamen fieri potest, ut à Diabolo per concupiscentiam oculorum, concupiscentiam carnis & superbiam vitæ inescemur, & ita naufragium salutis faciamus, 1. Tim. 1. v. 19.

Ideò subindè cum Ecclesiâ precemur :

Tentationem ne feras,
Cum nos malignus Satanas,
Captat sinistrè, dexterè,
Da fortiter resistere,
Firmâ cataphractos fide,
Sanctique Spiritus ope.

Item :

Me mundus enī mendaciis,
Vafriisque fraudulentis
Laceffit atque minis :

Tuere me
Discrimine

A machinis malignis.

Id non frustraneum erit ; multum enim valet deprecatio justī assidua, Jac. 5. v. 16. Ideò ne dubitemus, quin, quæ oraverimus, impetraturi simus, ut vitâ justè, temperanter & piè actâ digni habeamur, stare ante Filium hominis, audientes vocem amabilem : Venite Benedicti Patris mei, possidete paratum vobis Regnum ab exordio mundi. Et ita ibimus in vitam æternam, Matth. 25. v. 34. 46. Quam JESUS nobis omnibus largiatur, Amen.

DOMINICA III. ADVENTUS.

Evangelium Matth. 11. v. 2, 11.

EXORDIUM.

CUM Mosi à numine divino mors intimeretur, de nullâ re ille magis sollicitus erat quàm de Israëlitarum salute, ut in vera & salvifica cognitione illi conservarentur, hinc non modò benedictione eos affecit : sed variis quoque utilibus doctrinis instruxit, quas post obitum suum

observare deberent, Deut. 31. v. 14. seqq. Hoc præclarum exemplum est. Moses geminum munus gessit, fuitque non modò Propheta, sed & Princeps populi Israëliti, ideò meritò ejus curam habuit, quippe qui quâ animam & corpus ipsi concreditus fuit.

c

Sic